

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Mariusz Orlikowski

Protokolant sekretarz Hanna Jankowska

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2017 roku w Starogardzie Gdańskim

sprawy z powództwa M. G. (1)

przeciwko M. G. (2)

o podwyższenie alimentów

I. Utrzymuje w mocy wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia (...). wydany w sprawie(...).

II. Odstępuje od obciążania pozwanego M. G. (2) kosztami sądowymi.

UZASADNIENIE

Pozwem skierowanym przeciwko M. G. (2), M. G. (1) domagał się podwyższenia z dniem wniesienia powództwa, alimentów zasądzonych od pozwanego na mocy wyroku Sądu Okręgowego (...)z dnia (...) sygn. akt(...)z kwoty po 170 zł miesięcznie do kwoty po 600 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż z dniem (...) r., gdy powód ukończył 18 lat pozwany M. G. (2) zaprzestał uiszczania na rzecz syna alimentów w wysokości 170 zł miesięcznie. Powód wskazał, iż nie pracuje, uczy się w Zespole Szkół (...) w L., a dochód w wysokości 1.300 zł miesięcznie, który osiąga matka powoda, nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków M. G. (1).

M. G. (2) zawiadomiony prawidłowo na rozprawę w dniu 30 marca 2016 r. nie stawił się na niej. Wyrokiem zaocznym z dnia (...) sygn. akt(...)podwyższono z dniem 1 stycznia 2016 r. alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia(...) sygn. akt (...)z kwoty po 170 zł miesięcznie do kwoty po 600 zł miesięcznie płatnych do rąk powoda M. G. (1) do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej raty.

Pismem z dnia 1 sierpnia 2016 r. pozwany wniósł o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od wyroku zaocznego oraz o wstrzymanie wykonania wyroku zaocznego do czasu prawomocnego zakończenia sprawy. Do wyżej wymienionego pisma pozwany dołączył sprzeciw od wyroku zaocznego, zawierający wniosek o uchylenie wyroku zaocznego z dnia (...) sygn. akt (...)oraz o oddalenie powództwa w całości.

Postanowieniem tut. Sądu z dnia (...). sygn. akt (...)przywrócono pozwanemu M. G. (2) termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w (...)z dnia (...) w sprawie o sygnaturze akt (...)oraz zawieszono rygor natychmiastowej wykonalności nadany w/w wyrokowi zaocznemu.

Pismem z dnia 11 grudnia 2016 r. wniesionym na rozprawie w dniu 12 grudnia 2016 r., powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia powództwa na czas trwania postępowania poprzez zobowiązanie pozwanego do uiszczania na jego rzecz kwoty po 600 zł miesięcznie płatnych do rąk powoda do dnia 15-go każdego miesiąca wraz z odsetkami za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat.

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2016 r. pozwany wniósł o oddalenie wniosku o zabezpieczenie roszczenia.

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2016 r. udzielono zabezpieczenia na czas trwania postępowania w ten sposób, że zobowiązano pozwanego M. G. (2) dołożenia na utrzymanie powoda M. G. (1) tytułem alimentów kwotę po 600 zł miesięcznie, płatnych do rąk powoda do dnia 15-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej raty, poczynając od dnia 1 grudnia 2016 r.

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2016 r. pozwany oświadczył, iż mógłby się zgodzić na podwyższenie alimentów na rzecz syna do kwoty po 200 zł miesięcznie.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

M. G. (1) ur. (...) jest dzieckiem pochodzącym ze związku małżeńskiego E. G. i M. G. (2).

Przed Sądem Rejonowym w(...)toczyło się postępowanie o sygnaturze akt (...)z wniosku M. G. (2) o uregulowanie kontaktów z M. G. (1), które zakończyło się zawarciem w powyższej sprawie ugody.

Wyrokiem Sądu (...) w (...) z dnia 10 marca 1999 r. sygn. akt (...)rozwiązano przez rozwód bez orzekania o winie związek małżeński E. G. i M. G. (2). Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim wówczas powodem M. G. (1) powierzono obojemu rodzicom, określając miejsce zamieszkania M. G. (1) przy matce. Kosztami utrzymania małoletniego wówczas powoda obciążono oboje rodziców, w ten sposób, że udział ojca- M. G. (2) ustalono na kwotę po 170 zł miesięcznie płatnych do rąk matki powoda- E. G. do dnia 15-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności każdej raty.

W dacie orzekania obowiązku alimentacyjnego na rzecz M. G. (1) w postępowaniu rozwodowym, M. G. (1) miał 2 lata, zamieszkiwał wraz z matką w domu stanowiącym własność rodziców E. G., gdzie zajmowali jeden pokój, prowadząc wspólne gospodarstwo domowe. Powód był dzieckiem zdrowym.

Matka M. E. G. (obecnie P.) posiadała wykształcenie średnie- medyczne, pracowała jako szwaczka w Zakładzie (...) "G." w K. i otrzymywała wynagrodzenie w wysokości od 600 do 700 zł netto miesięcznie.

Pozwany M. G. (2) miał 25 lat, z zawodu mechanik precyzyjny, zamieszkiwał u rodziców w miejscowości W.-przekazywał matce kwotę 350 zł na swoje utrzymanie.

Pozwany zatrudniony był w Przedsiębiorstwie " (...)" w miejscowości W. jako stolarz i otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto miesięcznie. M. G. (2) przekazywał na utrzymanie syna kwotę 100 zł miesięcznie. Pozwany był właścicielem motoru (...).

W chwili obecnej powód M. G. (1) ma 20 lat, posiada prawo jazdy kat. B, nie posiada majątku. W toku niniejszego postępowania uczęszczał do IV klasy Technikum Logistycznego w L.. Od niedzieli do piątku powód zamieszkiwał w internacie, a na weekendy wracał do domu. Koszt internatu wynosił 120 zł + 10 zł dziennego wyżywienia, co łącznie wynosiło około 300 zł miesięcznie. Dojazdy do szkoły i do domu powoda wynosiły około 65 zł miesięcznie za autobus, 80 zł miesięcznie za pociąg, natomiast dojazd samochodem do przystanku w miejscowości G. wynosił 35 zł miesięcznie. M. G. (1) otrzymywał od matki na wyżywienie kwotę 350 zł miesięcznie. Powód zdał wszystkie egzaminy zawodowe w szkole i w maju 2017 r. podszedł do egzaminu maturalnego - obecnie oczekuje na wyniki. M. G. (1) planuje kontynuować naukę w Wyższej Szkole Logistyki w P. albo na uczelni w G.. M. G. (1) zamieszkuje w miejscowości S. wraz z matką, jej mężem oraz dziećmi matki pochodzącymi z jej drugiego małżeństwa. M. G. (1) jest wraz z matką współwłaścicielem samochodu osobowego m-ki M. (...) rok produkcji 2004 o wartości około 7.000 – 8.000 zł. Na miesięczne koszty utrzymania powoda składają się następujące wydatki: żywność- 350 zł, podręczniki szkolne- 66 zł, przybory szkolne- 30 zł, opłaty szkolne- 25 zł, koszt internatu oraz wyżywienia w internacie- 300 zł (do maja 2017 r.), dojazdy- 180 zł, kosmetyki/środk czystości/ fryzjer- 80 zł, leki- 80 zł, odzież/obuwie- 100 zł, telefon komórkowy- 39 zł, rozrywka- 50 zł. Łącznie miesięczny koszt utrzymania powoda wynosi około 1.300 zł.

Matka powoda- E. P. pracuje jako kucharka w Zespole Szkół Rolniczych w miejscowości B.. Ponownie wyszła za mąż, poza powodem posiada jeszcze dwoje dzieci- syna w wieku 17 lat oraz młodszą córkę.

Pozwany M. G. (2) ma obecnie 43 lata, nie choruje, posiada gospodarstwo rolne o łącznej pow. 1,68 ha przeliczeniowego /1,02 fizycznego/ w miejscowości M. i B., gdzie jest uprawiane zboże, którą wydzierżawia. Za powyższą ziemię otrzymuje 800 zł tytułem dopłat. Wcześniej, przez wiele lat pozwany pracował w stolarni jako stolarz, przez kilka lat wyjeżdżał też za granicę, gdzie pracował u gospodarza, ostatni raz pracował w (...) 2 lata temu. M. G. (2) posiada majątek w postaci ziemi, samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 2000, jest współwłaścicielem wraz z żoną domu, w którym obecnie zamieszkuje w miejscowości W..

Żona pozwanego T. G. choruje na zaburzenie afektywne dwubiegunowe oraz epizod depresji o łagodnym lub umiarkowanym nasileniu- pozostaje pod stałą opieką lekarską, przyjmuje stale leki. Otrzymuje zasiłek okresowy w kwocie 250 zł miesięcznie oraz w marcu 2016 r. otrzymała jednorazowo zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup leków i pokrycie kosztów leczenia. Żona pozwanego otrzymuje również rentę w wysokości 600 zł miesięcznie. Pozwany opiekuje się chorą żoną. Poza powodem nie posiada innych dzieci.

Dochód pozwanego stanowi: 351 zł miesięcznie z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, 64 zł miesięcznie z tytułu dopłat bezpośrednich, korzysta z 600 zł renty chorobowej żony, 450 zł miesięcznie zapomogi z Gminnego Ośrodka Opieki Społecznej. Pozwany zaciągnął u brata pożyczkę w wysokości 6.000 zł

Na miesięczne koszty utrzymania pozwanego składają się następujące wydatki: woda i kanalizacja- 21 zł, prąd- 67 zł, podatek od nieruchomości- 36 zł, podatek za grunty rolne- 14 zł, KRUS-130 zł, ubezpieczenie samochodu- 42 zł, odpady komunalne- 24 zł, Internet i telefon- 108 zł, opał- 170 zł, gaz- 16 zł.

M. G. (2) nie utrzymuje kontaktu z synem.

/dowody: wyrok k. 4, zaświadczenie k. 5, 6, 85,86, zestawienie wydatków k. 19, 83, 84, 89, koperta wraz z zawartością biletów k. 20, zeznania M. G. (1) k. 21-22, 92, 194, dokumentacja lekarska k. 32, 182, dokumenty postępowania egzekucyjnego k. 33-37, wydruk k. 64-66, wydruk księgi wieczystej k. 67-82, koperta wraz z zawartością dokumentów k. 88, 91, faktura VAT k. 90, zeznania M. G. (2) k. 93, 194-195, potwierdzenie wpłaty k. 103-170, kopia protokołu z rozprawy z 9.10.1997r. ze sprawy (...) k. 183, zeznania E. P. k. 184-185, zeznania P. G. k. 192-193, zeznania T. R. k. 193-194/

Powiatowy Urząd Pracy w G. dysponował ofertami pracy w zawodzie stolarz z wynagrodzeniem w wysokości od 1.850 zł do 4.000 zł brutto miesięcznie, w zawodzie kierowcy z wynagrodzeniem w wysokości od 1.850 zł do 4.200 zł brutto miesięcznie, mechanika z wynagrodzeniem w wysokości od 1.850 zł do 3.500 zł brutto miesięcznie oraz bez kwalifikacji zawodowych z wynagrodzeniem w wysokości od 1.850 zł do 2.400 zł brutto miesięcznie.

Powiatowy Urząd Pracy w S. dysponował ofertami pracy dla mężczyzn z zawodu stolarz, z prawem jazdy kat. B, C i E oraz dla osób bez kwalifikacji zawodowych z wynagrodzeniem od 1.850 zł do 4.000 zł brutto miesięcznie.

Powiatowy Urząd Pracy w K. dysponował ofertami pracy na stanowisku: kierowca kat. C+E z wynagrodzeniem w wysokości od 2.000 zł do 7.000 zł brutto miesięcznie, ofertą pracy na stanowisku stolarza lub pracownika z praktyką w przemyśle drzewnym z wynagrodzeniem w wysokości 2.000 zł brutto miesięcznie oraz ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych, które dotyczą stanowisk takich jak: pomocnik dekarza, pomocnik budowlany, pracownik pomocniczy produkcji mixu i paletyzacji, pracownik produkcji, pracownik fizyczny, robotnik gospodarczy z wynagrodzeniem w wysokości od 1.850 zł do 2.200 zł brutto miesięcznie.

Powiatowy Urząd Pracy w T. dysponował ofertami pracy dla osób w zawodzie stolarz z wynagrodzeniem w wysokości od 1.850 zł brutto miesięcznie, z prawem jazdy kat. B z wynagrodzeniem od 2.500 zł do 5.000 zł brutto miesięcznie, z prawem jazdy kat. C i E z wynagrodzeniem od 2.500 zł do 9.000 zł brutto miesięcznie oraz ofertami pracy dla osób bez kwalifikacji zawodowych w wynagrodzeniem od 1.850 zł brutto miesięcznie.

/informacje z PUP l. 176, 177, 178,179/

Powyższy stan faktyczny Sąd oparł na dowodach z dokumentów przedstawionych przez strony w postaci zaświadczeń, dokumentacji lekarskiej, decyzji oraz dokumentach sprawy rozwodowej sygn. (...), które nie były wzajemnie przez strony kwestionowane, jak również nie wzbudziły wątpliwości Sądu co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Nadto należało uznać za wiarygodne zeznania stron w takim zakresie, w jakim są spójne, logiczne i korespondują z pozostałym materiałem zebrany w sprawie.

Sąd dał również wiarę zeznaniom pozwanego co do jego aktualnych kosztów utrzymania, natomiast budziły Sądu wątpliwości co do faktycznie uzyskiwanych przez pozwanego dochodów.

Możliwości zarobkowe pozwanego, Sąd ocenił zatem na podstawie informacji z Urzędów Pracy, które nie budziły wątpliwości Sądu, zawierały bowiem informacje odnośnie konkretnych ofert pracy na terenie S., T., K. i G..

Sąd dał również wiarę zeznaniom E. P., P. G. i T. R. dotyczącym sytuacji materialnej i bytowej stron niniejszego postępowania.

Roszczenie powoda jest zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

Na podstawie art.133§1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 k.r. i o.). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia osoby uprawnionej do pełnoletności. Obowiązek alimentacyjny względem dziecka nie jest powiązany z posiadaniem lub też brakiem władzy rodzicielskiej wobec dziecka. Ponadto zgodnie z treścią art.133 § 3 krio rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Natomiast zgodnie z treścią art. 135 § 1 krio zakres świadczeń alimentacyjnych zależy w każdym przypadku od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Ustawa uzależnia zatem zakres świadczeń alimentacyjnych nie tylko od rzeczywistości osiągniętych dochodów, ale od takiej ich skali, jaką mógłby zobowiązany osiągnąć przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swych sił i możliwości.

Zgodnie z treścią art. 138 krio zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego można żądać tylko wtedy gdy nastąpiła zmiana stosunków. Zamiana ta musi dotyczyć okoliczności, od których zależy zakres obowiązku alimentacyjnego, który związany jest z jednej strony usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego, z drugiej zaś – z zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego (art. 135 § 1 krio). Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokajane wyznacza treść art. 96 krio, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie – odpowiednio do jego uzdolnień – do pracy dla dobra społeczeństwa. Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są zobowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, leczenia) jak i duchowych (kulturalnych), a także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego), dostarczania rozrywek, wypoczynku.

Rozstrzygnięcie o żądaniu podwyższenia alimentów na rzecz M. G. (1) wymagało zatem ustalenia czy zaszła istotna i trwała zmiana stosunków pomiędzy stronami, która uzasadniałaby ustalenie, iż wzrosły koszty utrzymania powoda lub zwiększyły się możliwości zarobkowe pozwanego.

Sąd, analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a także uwzględniając zasady doświadczenia życiowego, uznał, że sytuacja powoda M. G. (1) od daty poprzedniego orzeczenia w sprawie alimentów na jego rzecz, do dnia orzekania w niniejszym postępowaniu, uległa zmianie. Od ostatniego ustalenia alimentów minęło 18 lat i 3 miesiące. Już tylko z tego powodu oczywistym jest wzrost kosztów utrzymania powoda podyktowany rozpoczęciem przez niego nauki, zmianą etapów nauki, zwiększaniem się z upływem lat jego potrzeb, czy chociażby rosnącą inflacją. W miarę rozwoju fizycznego i psychicznego oraz stanu zdrowia potrzeby dziecka rosną i wymagają dodatkowych nakładów na swoje zainteresowania.

Dla określenia usprawiedliwionych potrzeb powoda zasadnicze znaczenie miała też kwestia zamożności i sytuacji zarobkowej zarówno jego matki, jak i ojca.

Analizując status życiowy E. P., uznać należy, iż jej sytuacja życiowa zasadniczo uległa zmianie, gdyż matka powoda wyszła ponownie za mąż i poza M. G. (1) posiada dwoje dzieci z drugiego małżeństwa- syna oraz córkę. Matka powoda zmieniła również pracę i obecnie pracuje jako kucharka w szkole otrzymując minimalne wynagrodzenie za pracę.

Sytuacja życiowa pozwanego M. G. (2) zmieniła się o tyle, że pozwany obecnie prowadzi gospodarstwo rolne o pow. 1,6 ha przeliczeniowego, które wdzierżawia, jest właścicielem samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 2000 i jest współwłaścicielem wraz z żoną domu, w którym obecnie zamieszkuje. Pozwany ponownie się ożenił, poza powodem nie posiada innych dzieci.

W świetle tego, co zostało wyżej powiedziane, podkreślić należy z całą stanowczością, że z posiadaniem dzieci wiąże się odpowiedzialność za ich los, rozwój i utrzymanie. Rodzice, winni się zatem dzielić z dziećmi wszystkim co mają, z uwzględnieniem faktu, że poziom i standard życia dziecka winien być co najmniej taki sam jak poziom życia rodziców (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987 r. w sprawie III CZP 91/86, opubl. OSNC z 1988 r., z. 4, poz. 42).

Mając na uwadze ustalenia opisane wyżej, zważając na fakt, iż potrzeby powoda od 1999 r. wzrosły, jak również mając na względzie, iż sytuacja zarobkowa i majątkowa pozwanego uległa polepszeniu, Sąd podniósł wysokość alimentów do kwoty po 600 zł miesięcznie, uwzględniając w nich koszty waloryzacji świadczenia alimentacyjnego oraz zwiększonych potrzeb powoda od 1999 r. Sąd uznał, iż orzeczenie na jego rzecz alimentów w wysokości 600 zł będzie zgodne z jego usprawiedliwionymi potrzebami i przy uwzględnieniu udziału matki M. G. (1) w kosztach utrzymania dziecka. Alimenty we wskazanej powyżej kwocie mieszczą się w ramach możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego, z uwzględnieniem jego sytuacji zawodowej i osobistej. Przy tym Sąd uznał, że biorąc pod uwagę zasady doświadczenia życiowego trudno przyjąć za wiarygodne zeznania pozwanego co do wysokości osiągniętych dochodów - a raczej ich braku. Trudno bowiem przyjąć, że za 600 zł renty żony pozwany jest w stanie utrzymać się razem z żoną, która wymaga stałego leczenia. Wykazane przez pozwanego wydatki nie znajdują pokrycia w dochodach. Ponadto w sprawie ustalono, iż pozwany jest mężczyzną w sile wieku, posiadającym doświadczenie zawodowe (również w pracy za granicą). Nadto zauważyć trzeba, że pozwany od dawna nie bierze żadnego udziału w życiu syna, nie uczestniczył w przeszłości w jakikolwiek sposób w jego wychowaniu i opiece nad nim, w chwili obecnej również nie utrzymuje kontaktu z powodem, zatem winien on w sposób maksymalny do swoich możliwości majątkowych partycypować w kosztach jego bieżącego utrzymania.

Sąd miał na uwadze okoliczność, że obowiązek alimentacyjny obciąża także drugiego z rodziców – matkę E. P., która powinna również partycypować w kosztach utrzymania dziecka – co zresztą stara się czynić w większym wymiarze niż pozwany. Zwłaszcza, że od momentu orzeczenia rozvodu pomiędzy nią a pozwanym, sprawowała bezpośrednią pieczę i brała czynny udział w jego codziennym wychowaniu. To na E. P. spoczął cały ciężar wychowania powoda, gdyż pozwany nie interesował się synem, nie uczestniczył w jego życiu.

Z tych wszystkich względów, należało na podstawie powyżej wskazanych przepisów oraz art. 347 k.p.c orzec jak w sentencji wyroku, utrzymując w mocy wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w (...)z dnia(...) wydany w sprawie (...).

W punkcie II wyroku Sąd, na mocy art. 102 kpc - odstąpił od obciążania pozwanego kosztami sądowymi poniesionymi w sprawie i obciążył nimi Skarb Państwa, mając na uwadze jego aktualną sytuację dochodową i majątkową.